

YÖNETMELİK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından:

EGZOZ GAZI EMİSYONU KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; trafikte seyreden motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazlarının neden olduğu hava kirliliğinin etkilerinden canlıları ve çevreyi korumak, egzoz gazı kirleticilerinin azaltılmasını sağlamak, ölçümler yaparak kontrol etmek ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, trafikte seyreden benzin, motorin (dizel) ve gaz yakıtla (LPG, CNG, LNG ve benzeri) çalışan motorlu taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümlerini yapacak olan gerçek veya tüzel kişilere ait ölçüm istasyonlarını ve bunların açılması, işletilmesi, yetkilendirilmesi, ölçüm istasyonlarında bulunacak cihaz, araç/gereç, personel ve bunların niteliklerini, işletme, çalışma ve denetlenmelerine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ek 4 üncü maddesi ile 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Absorpsiyon katsayısı: Duman koyuluğunu gösteren ve egzoz gazı içinden geçen ışığın soğurulması ile ölçülen katsayıyı,
- b) Araç muayene istasyonu: 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi kapsamında, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından kendi adına araç muayenelerini yapmakla yetkilendirilen işleticilere ait sabit yapıdaki istasyonları,
- c) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- ç) Denetim yetkilisi: 2872 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre Bakanlık veya il müdürlüğü veya yetki devri yapılan kamu kurum ve kuruluşlarının yetkili personelini,
- d) Egzoz gazı: Bir motorlu taşıtın egzoz borusundan çıkan gazı,
- e) Egzoz gazı kirleticileri: Egzoz gazında bulunan ve çevreyi kirleten bileşenleri,
- f) Egzoz gazı emisyon ölçüm raporu: Trafikte seyreden motorlu taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümü sonunda, taşıt emisyonlarının olumlu ya da olumsuz durumunu gösteren belgeyi,
- g) Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi: Motorlu taşıtların egzoz gazı emisyonlarının teknik şartlara ve mevzuata uygunluğunun ölçülmesi, kayıt altına alınması ve raporlanması ile bu Yönetmelikte belirtilen iş ve işlemlerin yerine getirilmesi amacıyla Bakanlık tarafından kontrol edilen yazılım sistemini,
- ğ) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi: Özel veya yetkili sabit servis istasyonları, muayene kuruluşları ile araç muayene istasyonu veya seyyar araç muayene istasyonlarına, egzoz gazı emisyon ölçümü yapabilme yetkisi veren ve il müdürlükleri tarafından düzenlenen belgeyi,
- h) Geçici işletme yetki belgesi: Her bir araç muayene istasyonu için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından işleticiye verilen bir yıl süre ile geçerli belgeyi,
- ı) İl müdürlüğü: Çevre ve Şehircilik il müdürlüğünü,
- i) İşletme yetki belgesi: Her bir araç muayene istasyonu için işleticinin geçici işletme yetki belgesini almasını müteakip en geç bir yıl içinde ilgili muayene istasyonunun Türk Akreditasyon Kurumuna akredite edilmesi halinde, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilecek belgeyi,
- j) Karayolu: Trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, yol, otoyol, köprüler ve benzeri yapı ve alanları,
- k) Motorlu taşıt: Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan ve makine gücüyle yürütülen aracı/taşıtı,
- l) Muayene kuruluşu: TS EN ISO/IEC 17020 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler Standardı kapsamında akredite edilmiş olan kuruluşları,
- m) Ölçüm kotası: Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarına, egzoz gazı emisyon ölçümü takip sistemi üzerinden bedeli karşılığında verilen ölçüm yapabilme hakkını,
- n) Özel servis: TS 13168 Özel Servisler-Motorlu Araçlar İçin Kurallar Standardı kapsamında TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi almış olanları,
- o) Seyyar araç muayene istasyonu: Araç muayene istasyonlarına bağlı olarak hizmet veren ve araç muayene istasyonundan ayrı olarak egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi verilmiş seyyar yapıdaki istasyonları,

ö) Taşıt sahibi: Taşıt için adına yetkili idarece tescil belgesi verilmiş veya sahiplik veya satış belgesi düzenlenmiş kişiyi veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişi ile ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve taşıt üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilen kişiyi,

p) Trafik zabıtası: 2918 sayılı Kanunda trafik hizmetlerini yürütmekle görevlendirilen kamu personelinin,

r) TS 13231 Standardı: TS 13231 Egzoz Gazı Emisyonu Ölçümü Yapan Yetkili İstasyonlar İçin Kurallar Standardını,

s) Yetkili servis: TS 12047 Yetkili Servisler-Motorlu Araçlar İçin Kurallar Standardı kapsamında TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi almış olanları,

ş) Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu: Benzin, motorin (dizel) ve gaz yakıtla (LPG, CNG, LNG ve benzeri) çalışan motorların kullanıldığı motorlu taşıtların egzoz gazı kirleticilerini ölçmek üzere il müdürlükleri tarafından yetkilendirilen istasyonları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine İlişkin Hükümler

Egzoz gazı emisyon ölçümleri

MADDE 5 – (1) Egzoz gazı emisyon ölçümleri; yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonları tarafından yapılır. Talep edilmesi halinde kamu kurum ve kuruluşları TS 13231 Standardı kapsamında belgelendirilir.

(2) Benzinli, benzin+lpqli taşıtlarda karbon monoksit (CO), dizel taşıtlarda absorpsiyon katsayısı ölçümleri yapılır.

Egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi motorlu taşıtlar ve ölçüm süreleri

MADDE 6 – (1) Motorlu taşıt sahipleri, sahibi bulundukları taşıtın egzoz gazı emisyon ölçümlerini bu maddede belirtilen periyotlarda yaptırmak ve taşıtının egzoz gazı emisyonlarının TS 13231 Standardında belirtilen sınır değerlere uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(2) Taşıtlar, cinslerine, kullanım amaç ve şekillerine uygun olarak;

a) Hususi ve resmi otomobiller ilk üç yaş sonunda ve devamında her iki yılda bir,

b) Diğer motorlu taşıtlar ilk bir yaş sonunda ve devamında yılda bir,

periyodik egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi tutulur.

c) İlk defa egzoz gazı emisyon ölçümü yapılacak taşıtların ölçüm tarihinin belirlenmesinde Motorlu Araç Trafik Belgesinde yer alan ilk muayene geçerlilik süresi esas alınır.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı envanterinde bulunan motorlu taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümleri, bu Yönetmelikte ve TS 13231 Standardında tanımlanan ölçüm sürelerine, ölçüm usul ve esaslarına uygun olarak kurumların kendilerine ait egzoz gazı emisyon ölçüm cihazları ile yapılır. Ölçümler, egzoz gazı emisyon ölçümü takip sistemine kayıt edilmez.

(4) Taşıt sahipliğinin değişmesi durumunda egzoz gazı emisyon ölçümünün geçerlilik süresi değişmez. Ancak taşıtın plakasının değiştirildiği durumda taşıtın eski ve yeni plakasına ait motorlu araç trafik belgelerinin ve noter satış belgesinin fotokopisi ile birlikte il müdürlüğüne müracaat edilir. Bu belgelerin ibraz edilememesi veya taşıt sahibinin talebi halinde ölçüm yenilenir.

(5) Egzoz gazı emisyon ölçüm süresi dolmamış olsa bile kaza, değişiklik, tadilat ve benzeri nedenlerle taşıt muayenesinin yenilenmesinin zorunlu olduğu durumlarda egzoz gazı emisyon ölçümleri de yenilenir.

Egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi olmayan araçlar

MADDE 7 – (1) İş makineleri, traktörler, iki, üç veya dört tekerlekli motosikletler ve mopetler, elektrikli ve hibrit elektrikli taşıtlar ile hidrojen yakıtlı taşıtlar, havaalanlarında bulunan özel kullanıma haiz plakasız taşıtlar ve model yılı 1979 ve öncesi olan dizel motorlu taşıtlar egzoz gazı emisyon ölçümüne tabi değildir.

Egzoz gazı emisyon ölçüm usul ve esasları ile sonuçların değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümleri Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden gerçekleştirilir. Egzoz gazı emisyon ölçümü için gelen taşıtın trafik tescil bilgileri ile sisteme kaydı yapılır.

(2) Egzoz gazı emisyon ölçümleri, TS 13231 Standardında tanımlanan usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilir.

(3) Ölçüm sonuçları, TS 13231 Standardında yer alan sınır değerlere uygun olmak zorundadır.

(4) Egzoz gazı emisyon ölçüm sonucu uygun olan taşıt sahibine, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sisteminden ölçüm sonuçlarının uygun olduğuna dair ölçüm raporu verilir.

(5) Egzoz gazı emisyon ölçüm sonucu, sınır değerlere uygun çıkmayan taşıt sahibine, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sisteminden ölçüm sonuçlarının uygun olmadığına dair ölçüm raporu verilir. Taşıt sahibi, taşıtının gerekli bakım, onarım ve tamiratını yaptırarak otuz gün içerisinde egzoz gazı emisyon ölçümünü yeniden yaptırmak zorundadır.

(6) Çift yakıt kullanan motorlu taşıtlarda egzoz gazı emisyon ölçümü her iki yakıtla göre yapılır. Her iki yakıtla

ait ölçüm sonuçlarının TS 13231 Standardında yer alan sınır değerlere uygun olması zorunludur.

(7) Taşıt sahibi, ölçüm raporunu taşıtında bulundurmak ve istenildiğinde denetim yetkilisine ibraz etmek zorundadır.

(8) Taşıt sahibi, taşıtının egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırmış olduğu tarihi ve geçerlilik süresini e-devlet üzerinden takip edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi

Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesinin verilmesi, kullanılması ve yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarında bulunması gereken fiziki şartlara ilişkin kriterler

MADDE 9 – (1) TS 13231 Standardını sağladığını belgeleyen özel veya yetkili servis istasyonları, muayene kuruluşları ile araç muayene istasyonu veya araç muayene istasyonuna bağlı seyyar araç muayene istasyonlarına aşağıda belirtilen şartları da yerine getirmeleri halinde il müdürlükleri tarafından üç yıl süreli egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi verilir.

(2) Egzoz gazı emisyonu ölçüm istasyonu açmak isteyenler;

a) TS 13231 Standardını sağladığına ilişkin belgenin verildiği kurumca veya noter onaylı bir sureti,

b) Geçici veya daimi işyeri açma ve çalışma ruhsatının verildiği kurumca veya noter onaylı bir sureti,

c) İmza sirkülerinin noter onaylı bir sureti,

ç) Egzoz gazı emisyon ölçümünde çalıştırılacak personelin eğitim belgelerinin aslı veya ilgili kurumca onaylı sureti,

d) Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazının tip onayı ile damgalama ve muayenesine yönelik ilgili kurumlardan onaylanmış belge sureti,

ile birlikte istasyonun bulunduğu il müdürlüğüne müracaat eder. Belgelerin incelenmesi sonucunda gerekli şartları sağlamış olan istasyonlar, egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi ücretini Bakanlığın döner sermaye işletmesi müdürlüğü hesabına yatırır. Ücretin yatırıldığını gösteren dekontun il müdürlüğüne teslim edildiği tarihten sonraki on beş gün içinde egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi düzenlenir.

(3) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi verilmesine esas olan bilgi ve belgelerden herhangi birinin değişmesi halinde ilgili il müdürlüğüne on beş gün içerisinde müracaat edilmesi zorunludur.

(4) Yetki devri yapılan veya egzoz gazı emisyon ölçüm yetkisi verilen kamu kurum ve kuruluşlarından ilgili mevzuat kapsamında muaf oldukları belgeler talep edilmez.

(5) Egzoz gazı emisyon ölçümü yapmak isteyen araç muayene istasyonları ile seyyar araç muayene istasyonları, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca verilen işletme yetki belgesini alıncaya kadar, geçici işletme yetki belgesi ile işlem yapabilir. Bu durumda geçici işletme yetki belgesinin ilgili kurumca veya noter onaylı bir sureti aranır. Geçici işletme yetkisi iptal edilen ve işletme yetki belgesi alamayan araç muayene istasyonlarının egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi iptal edilir.

(6) Emniyet Genel Müdürlüğü, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı envanterinde bulunan taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümlerinin yapılması için ikinci fıkrada belirtilen belgeler talep edilmez.

(7) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi, yalnızca yetki belgesi üzerinde belirtilen adresteki ölçüm istasyonu için geçerlidir. Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi, istasyondan ayrı olarak tek başına devredilemez.

(8) Araç muayene istasyonuna bağlı olarak çalışan seyyar araç muayene istasyonları, il müdürlüklerince araç muayene istasyonlarından bağımsız olarak ayrıca yetkilendirilir.

(9) Seyyar araç muayene istasyonları dışındaki yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonları seyyar araçlarla egzoz gazı emisyon ölçümü yapamazlar.

(10) Seyyar araç muayene istasyonları, yetkilendirildikleri il sınırları içerisinde yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu bulunmayan ilçe, bucak, belde ve köylerde egzoz gazı emisyon ölçümü yaparlar.

(11) Herhangi bir yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu bulunmayan illerde egzoz gazı emisyon ölçümleri personel ve ölçüm cihazı açısından gerekli alt yapıya sahip il müdürlükleri tarafından yapılabilir.

(12) Süresi biten egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgeleri, istasyon yetkilisinin talebi doğrultusunda, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğunun teyit edilmesi halinde, bedeli karşılığında yeniden düzenlenir.

(13) Yetkili istasyonda isim değişikliği yapılması, işyerinin başkasına satılması, kiralanması, el değiştirmesi veya devredilmesi, işyerinin başka yere taşınması gibi hallerde bedeli karşılığında yeni egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi düzenlenir. Ancak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından sokak, cadde, mahalle ve benzeri isim değişiklikleri yapılması halinde yeni belge talep edilmez, ücret alınmadan yetki belgesi yenilenir.

(14) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesinin tahrip olması, kaybolması veya çalınması durumunda, yetki belgesi, aynı tarih ve sayı ile yeniden düzenlenir ve belge bedeli alınmaz.

(15) Geçici süreli işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olanlar bu ruhsatı yenilemedikleri takdirde, verilen egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi ruhsatın geçerli olduğu süre sonunda iptal edilir.

(16) Bu Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde yetki belgesi verilen, yetki belgesi yenilenen, faaliyeti

durdurulan ve yetki belgesi iptal edilen istasyonların işlemleri Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden yürütülür.

(17) Egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonları TS 13231 Standardında belirtilen hususlara ilave olarak aşağıda belirtilen fiziki şartları sağlamak zorundadır:

- a) İstasyonun uygun bir yerinde okunabilecek şekilde “Egzoz Gazı Emisyon Ölçümleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Kameralı Sistemle Kayıt Altına Alınmaktadır.” ibaresini bulundurmak,
- b) Ölçüm alanında okunabilecek şekilde TS 13231 Standardı EK-A’yı uygun bir yere asmak,
- c) EK-1’de şablonu yer alan “Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu” ibaresinin yer aldığı tabelayı istasyon dışında motorlu taşıt sahiplerinin görebileceği bir yere koymak/asmak ve egzoz gazı emisyon ölçümlerine yönelik olarak bu ibarenin dışında, herhangi bir ifade içeren tabela, ilan, reklam veya afiş bulundurmamak,
- ç) Cadde ve sokaklar ile istasyon dışındaki herhangi bir yere egzoz gazı emisyon ölçümü yapıldığına dair yazı, resim, ilan veya yön levhaları koymamak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ücretler

Egzoz gazı emisyon ölçüm ve yetki belgesi ücretleri

MADDE 10 – (1) Egzoz gazı emisyon ölçüm ve yetki belgesi bedelleri, her yılın Aralık ayında Bakanlıkça belirlenir ve döner sermaye birim fiyat listesi ile ilan edilir.

(2) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi ücretleri Bakanlığın döner sermaye işletmesi müdürlüğünün ilgili hesaplarına yatırılır. Yatırılan ücretlerin tamamı Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğü bütçesine gelir kaydedilir.

(3) Egzoz gazı emisyon ölçüm ücretlerinin Bakanlıkça belirlenen oran ve miktarlardaki kısmı Bakanlığın döner sermaye işletmesi müdürlüğünün ilgili hesaplarına yatırılır. Yatırılan miktar Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğü bütçesine gelir kaydedilir.

(4) İstasyon yetkilisi, Bakanlıkça belirlenen ölçüm ücretleri baz alınarak kullanmak istediği miktardaki ölçüm kotası için gerekli bedeli peşin olarak döner sermaye işletmesi müdürlüğünün ilgili hesaplarına öder, almış olduğu dekont ile ilgili il müdürlüğüne müracaat eder ve Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemine gerekli kayıtları yaptırır.

(5) İl müdürlükleri ödeme dekontuna istinaden fatura düzenleyerek, yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonuna gönderir.

(6) Her yıl ölçüm bedellerinin Bakanlıkça yeniden belirlenmesi nedeniyle işlem görmemiş ölçüm kotalarının takip eden yılda kullanılabilmesi için, yeni ücretler dikkate alınarak kalan kotalar hiçbir işleme gerek kalmaksızın Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemince otomatik olarak hesaplanır.

(7) Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sisteminde ölçüm için yeterli kotaya sahip olmayan istasyonların ölçüm işlemleri hiçbir işleme gerek kalmaksızın Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi tarafından durdurulur.

(8) Egzoz gazı emisyon ölçüm ücretleri ilk ölçüme başlanmadan önce peşin olarak ödenir. Egzoz gazı emisyon ölçüm sonucu sınır değerlere uygun çıkmayan taşıt sahipleri otuz gün içerisinde aynı istasyonda ilk ölçümden sonra yapılacak en fazla 2 ölçüm için ücret ödemez. Egzoz gazı emisyon ölçüm sonucu sınır değerlere uygun çıkmayan taşıt sahipleri başka bir yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonunda ölçüm yaptırmak istedikleri takdirde yeniden ücret ödeyerek ölçüm yaptırabilir.

(9) Egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonunun faaliyetinin sonlandırılması halinde kullanılmamış ölçüm kotasına ilişkin bedeller istasyon yetkilisine iade edilir.

(10) Yetki belgesi iptal edilen istasyonlara ait Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinde kullanılmamış olan ölçüm kotalarına ait bedeller iade edilir.

(11) Çift yakıt kullanan motorlu taşıtlarda egzoz gazı emisyon ölçümü her iki yakıtı göre yapılır ve tek bir ölçüm ücreti alınır.

(12) Bakanlıkça belirlenen egzoz gazı emisyon ölçüm ücretinden farklı bir ücret talep edilemez. Ölçüm bedelinin istasyon içerisinde görülebilecek ve okunabilecek bir şekilde asılması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Cihazı

Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazı kriterleri

MADDE 11 – (1) Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazları TS 13231 Standardında tanımlanan esaslara uygun olmak zorundadır.

(2) Bu Yönetmelikle görev verilen kurum ve kuruluşların yetkilileri ve denetim personeline talep edilmesi halinde cihazlara ilişkin bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi zorunludur.

(3) Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazları sadece yetki belgesinin düzenlendiği yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonunda ölçüm için kullanılabilir. Bu Yönetmelikte verilen izinler dışında egzoz gazı emisyon ölçüm cihazlarıyla istasyon dışında ölçüm yapılması yasaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Personeli

Egzoz gazı emisyon ölçüm personeli kriterleri ve çalışma esasları

MADDE 12 –(1) Egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarında en az bir istasyon yetkilisi bulunur. Araç muayene istasyonlarının istasyon yetkilileri aynı zamanda kendisine bağlı olan seyyar araç muayene istasyonlarının da yetkilisi olarak görevlendirilebilir.

(2) Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarında egzoz gazı emisyon ölçümü için, en az iki ölçüm personeli çalıştırılması zorunludur. Araç muayene istasyonuna bağlı olan seyyar araç muayene istasyonlarında da ayrıca en az iki ölçüm personeli çalıştırılması zorunludur. Gerekli durumlarda sabit ve ona bağlı seyyar istasyon personelleri dönüşümlü olarak çalıştırılabilir.

(3) Egzoz gazı emisyon ölçümünde çalıştırılan personelin;

a) En az mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının motor teknolojisi, motorlu araçlar teknolojisi, makine teknolojisi, elektrik, elektronik, elektrik teknolojisi, elektronik teknolojisi, kimya, kimya teknolojisi, soğutma iklimlendirme, tesisat teknolojisi bölüm ve alanlarından veya ilgili kurumca eşdeğerliği kabul edilen alanlardan mezun olması veya,

b) Yüksekokulların mesleki ve teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olması veya,

c) En az lise mezunu olup Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilen motor teknolojisi, motorlu araçlar teknolojisi, makine teknolojisi, elektrik, elektronik, elektrik teknolojisi, elektronik teknolojisi, kimya, kimya teknolojisi, soğutma iklimlendirme, tesisat teknolojisi bölüm ve alanlarından veya ilgili kurumca eşdeğerliği kabul edilen alanlardan en az ustalık veya dördüncü seviye mesleki yeterlilik belgesi almış olması, gereklidir.

(4) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen mesleklerde meslek kursu bitirme belgesi almış kişiler, yetkili veya özel servislerde en az 5 yıl çalıştığını Sosyal Güvenlik Kurumundan belgelendirmesi halinde egzoz gazı emisyon ölçüm personeli olarak görevlendirilebilir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar kapsamında egzoz gazı emisyon ölçüm personeli olarak görevlendirileceklerin ayrıca egzoz gazı emisyon ölçümü konusunda eğitim almaları ve bu eğitimi Millî Eğitim Bakanlığı onaylı kurs bitirme belgesi ile belgelendirmeleri gerekir. Söz konusu eğitimler, Bakanlık ile Millî Eğitim Bakanlığının işbirliği ve koordinasyonu içerisinde bu Bakanlıklar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

(6) Egzoz gazı emisyon ölçüm personeli, egzoz gazı emisyon ölçüm usul ve esaslarına uymakla yükümlüdür.

(7) Egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarında görevli istasyon yetkilisi ve ölçüm personeli, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi ile ilgili olarak kendilerine verilen şifre, kullanıcı kodu ve benzeri bilgileri başkalarına kullanıramaz. Bu bilgilerin kötüye kullanımından kaynaklı sonuçlardan idari ve cezai olarak doğrudan sorumludurlar.

(8) Bu maddede tanımlanan yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, Egzoz Gazı Emisyon Takip Sistemi üzerinde bu istasyonların ölçüm yapmalarına izin verilmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırımlar

Taşıtların denetimi

MADDE 13 –(1) 2872 sayılı Kanun uyarınca, motorlu taşıt sahibi, taşıtının egzoz gazı emisyonlarının TS 13231 Standardında yer alan sınır değerlere uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(2) Taşıtların egzoz gazı emisyon ölçümünün yapılıp yapılmadığının denetimi Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden sorgulanarak veya egzoz gazı emisyon ölçüm raporunun ibrazı ile gerçekleştirilir. Denetimler;

a) İl ve ilçe merkezlerinde trafik zabıtasının denetim noktalarında trafik zabıtası ve il müdürlüğü personeli ile müşterek yapılır.

b) İl ve ilçe merkezleri dışında jandarma sorumluluk bölgelerinde jandarmanın trafik denetimi ile görevli personeli tarafından yapılır.

(3) Denetimlerde;

a) Egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırılmadığının tespiti halinde EK-2'de yer alan Egzoz Gazı Emisyon Denetim Tutanağı düzenlenir, taşıt sahibine 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezası verilir ve idari yaptırım kararı il müdürlüğüne uygulanır.

b) Egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırılmadığı tespit edilen taşıtların egzoz gazı emisyon ölçüm sonuçlarının TS 13231 Standardında yer alan sınır değerlere aykırı olduğunun da tespiti halinde, EK-2'de yer alan Egzoz Gazı Emisyon Denetim Tutanağı düzenlenir, taşıt sahibine 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idari para cezası verilir ve idari yaptırım kararı il müdürlüğüne uygulanır.

c) Bu Yönetmelik gereğince, 2872 sayılı Kanuna göre uygulanacak idari para cezalarına ilişkin olarak 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Kanununa Göre Verilecek İdari Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı envanterinde bulunan taşıtların ölçümün yapıldığına dair ölçüm raporunun taşıtta bulundurulması esastır.

Yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarının denetimi

MADDE 14 –(1) Egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarının TS 13231 Standardına uygunluğu Türk Standardları Enstitüsü yetkililerince denetlenir. Yapılacak denetimlerde Standartta belirlenen kurallara uygun olmayan ve/veya belgesi iptal edilen istasyonların bilgileri resmi yazı ile denetimi gerçekleştiren kurum tarafından aynı gün içerisinde il müdürlüğüne bildirilir. Tespit edilen eksiklikler giderilinceye kadar il müdürlüğüne Egzoz Gazı Emisyon Takip Sistemi üzerinden bu istasyonların ölçüm yapmalarına izin verilmez.

(2) Egzoz gazı emisyon ölçüm cihazlarının denetimleri, ilgili mevzuat kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerince yerine getirilir. Yapılacak denetimlerde uygun olmadığı tespit edilerek kullanımdan men edilen cihazların; imalatçısı, markası, modeli, tipi, seri numarası ile birlikte cihazın kullanıldığı istasyon ve adres bilgisi resmi yazı ile denetimi gerçekleştiren kurum tarafından aynı gün içerisinde il müdürlüğüne bildirilir. Tespit edilen eksiklikler giderilinceye kadar il müdürlüğüne Egzoz Gazı Emisyon Takip Sistemi üzerinden bu istasyonların ölçüm yapmalarına izin verilmez.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen uygunsuzlukların giderildiğine ilişkin olarak ilgili kurumlar tarafından düzenlenmiş belgelerin il müdürlüğüne ibrazı halinde Egzoz Gazı Emisyon Takip Sistemi üzerinde bu istasyonların ölçüm yapmalarına yeniden izin verilir.

(4) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi verilen istasyonlar bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Bakanlıkça/İl Müdürlüğüne denetlenir.

(5) Yapılan denetimlerde;

a) TS 13231 Standardında belirtilen usul ve esaslara uygun olarak egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmadığı halde Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinde taşıtın ölçümünün yapılmış gibi gösterilmesi,

b) Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi ile ilgili olarak istasyon yetkilisinin veya egzoz gazı emisyon ölçümünde görevlendirilen personelin sistem üzerindeki yetkilerinin başkalarına kullandırılması, ölçüm yapılan taşıtlara ve sahiplerine ilişkin kişisel bilgilerin başka amaçla kullanılması, ölçüm yapılan taşıtlar dışındaki taşıt ve kişisel bilgilerin sorgulanması, bilgilerin değiştirilmesi, gerçekçi olmayan bilgilerin kayıt edilmesi, bilgilerin silinmesi, durumlarından herhangi birinin tespiti halinde il müdürlüğüne istasyonun yetki belgesi bir daha yenilenmemek üzere iptal edilir ve Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Ölçüm yetkisi sona erdirilen istasyonda görevli personel hiçbir şekilde başka bir istasyonda görevlendirilemez.

(6) Yapılan denetimlerde;

a) Ölçüm cihazlarına egzoz gazı emisyon ölçüm sonuçlarını etkileyecek şekilde müdahalede bulunulması,
b) Bakanlıkça belirlenen egzoz gazı emisyon ölçüm ücretinden farklı ücret alınması,
c) Egzoz gazı emisyon ölçüm sonucunun olumsuz çıkması durumunda aynı istasyonda ilk ölçümden sonra verilen ücretsiz 2 ölçüm hakkının kullandırılmaması ve ücret alınması,

ç) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi bulunan sabit istasyon tarafından seyyar araçla ölçüm yapıldığı/yaptırıldığı ve/veya egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesinde belirtilen adresten farklı bir adreste ölçüm yapılması,

durumlarından herhangi birinin tespiti halinde il müdürlüğüne istasyonun yetki belgesi bir daha yenilenmemek üzere iptal edilir.

(7) Yapılan denetimlerde;

a) Egzoz gazı emisyon ölçüm raporunun taşıt sahibine verilmemesi,
b) Çift yakıt kullanan motorlu taşıtlarda her iki yakıtı göre de egzoz gazı emisyon ölçümünün yapılmaması,
c) İstasyona yetki verilmesine esas olan bilgi ve belgelerden herhangi birinin iptal edilmesi ve durumun il müdürlüğüne bildirilmemesi,

durumlarından herhangi birinin tespiti halinde il müdürlüğüne istasyonun yetki belgesi iptal edilir. Bu kapsamda, yetki belgesi iptal edilen ölçüm istasyonlarına, yetki belgesinin iptal edildiği tarihten itibaren otuz gün boyunca yeniden egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi düzenlenmez.

(8) Yapılan denetimlerde;

a) Yetkili ölçüm istasyonunun isim, el değiştirme ve benzeri bilgilerinde olan değişikliklerin il müdürlüğüne bildirilmemesi,

b) İstasyona yetki verilmesine esas olan bilgi ve belgelerden herhangi birinin değişmesi ve durumun il müdürlüğüne bildirilmemesi,

c) EK-1’de şablonu yer alan “Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonu” ibaresinin yer aldığı tabelanın asılmaması, bu tabela dışında ifadeler asılması,

ç) Egzoz gazı emisyon ölçümü yapan personelin sayı veya niteliklerinde Bakanlıkça belirlenen şartlara uyulmaması,

d) Ölçüm bedelinin istasyon içerisinde görülebilecek ve okunabilecek bir şekilde asılmaması,

e) TS 13231 Standardı EK-A’nın uygun bir yere asılmaması,

f) Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesinin istasyon içerisinde görülebilecek ve okunabilecek bir şekilde asılmaması,

g) “Egzoz Gazı Emisyon Ölçümleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Kameralı Sistemle Kayıt Altına Alınmaktadır” ibaresinin istasyon içerisinde görülebilecek ve okunabilecek bir şekilde asılmaması,

ğ) Bu maddede tanımlanmayan ancak bu Yönetmelikte yer alan diğer yükümlülüklerle uyulmaması, durumlarından herhangi birinin tespiti halinde yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonunun faaliyeti il müdürlüğüne geçici olarak durdurulur. Kusurun düzeltildiğinin belgelenmesi halinde bu istasyonların ölçüm yapmalarına yeniden izin verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik, Avrupa Birliğinin 2009/40/EC sayılı Motorlu Taşıtlar ve Römorklarının Yola Elverişlilik Muayenesine İlişkin Direktifin EK-2’si dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Bilgilendirme, bilgi paylaşımı ve kurumlar arası işbirliği

MADDE 16 – (1) Trafikte seyreden motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazlarının neden olduğu hava kirliliğinin etkilerinden canlıları ve çevreyi korumak, egzoz gazı kirleticilerinin azaltılmasını sağlamak amacıyla emisyon ölçümü yaptırmayan motorlu taşıt sahipleri Bakanlık tarafından tespit edilerek, kirliliğin zararları, ölçüm yapılmasının önemi ve ölçüm yaptırılmaması halinde uygulanacak müeyyideler konusunda mektup, radyo ve televizyon yayınları yolu ile uyarılabilirler.

(2) Araç muayenelerinin zamanında yapılması, taşıt sahiplerinin istenilen süre ve zamanda ölçüm yaptırmalarını temin etmek üzere Bakanlık birimleri ve diğer Bakanlıklar ve ilgili kurum kuruluşlar ile sistemin sağlıklı ve aksaksız yürütülmesi için gerekli işbirliğini yapmak ve gerekli tedbirleri almak ve talep edilen bilgi ve belgeleri istenilen süre ve niteliklerde ilgili görevlilere vermek zorundadırlar.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 17 – (1) 30/11/2013 tarihli ve 28837 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliğinin;

a) 12 nci maddesi bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri 1/1/2018 tarihinde, yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut belgelerin geçerlilik süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce verilmiş olan egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgeleri, 1/9/2017 tarihine kadar TS 13231 Standardı kapsamında belge alınması halinde, yetki belgesinde belirtilen sürenin sonuna kadar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce verilmiş olan egzoz gazı emisyon ölçüm pulları ruhsat üzerinde belirtilen sürenin sonuna kadar geçerlidir.

Yeni belge başvuruları

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yapılan yetki belgesi başvurularında Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü ile Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde belirtilen hususlara ek olarak ayrıca TS 13231 Standardı kapsamında belge alma şartı aranır.

İşlem görmemiş pul ve ruhsatlar

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 1/1/2018 tarihi itibarıyla işlem görmemiş ölçüm pulu ve ruhsatları, istasyonun bulunduğu yerdeki il müdürlüğüne iade edilir ve iade edilen pul ve ruhsat bedeli karşılığında ölçüm kotası verilir. Teslim edilen ve kullanılmamış olan pul ve ruhsatlar il müdürlüğü tarafından en az biri şube müdürü olmak üzere toplam 3 kişiden oluşturulan komisyon tarafından tutanakla imha edilir.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası, 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası, 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile geçici 1 inci ve geçici 2 nci maddeleri yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri ise 1/1/2018 tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.